

SVETLUŠKY, VRAŽDA A HOLLYWOOD

Páteční festivalový den otevřela inscenace *Svetlušky* souboru RosArt. Projekt vznikl díky spolupráci Divadla RosArt a Divadelního spolku Kroměříž v rámci programů Erasmus+, které umožnily mladým lidem otvírat skrze divadlo témata, jež je bezprostředně zasahují. Slovenská realizace reflektuje především zkušenost smrti a vyrovnávání se se ztrátou blízkého člověka.

Inspirací se stal norský román Maja Lunde *Sněhová sestra*, v němž autorka zachycuje dětské prožívání smrti a truchlení. Zatímco literární předloha stojí na poetice dětského vidění světa a vánoční melancholie, inscenace *Svetlušky* posouvá protagonisty do pubertálního věku a zasazuje jejich příběh do atmosféry fiktivního Dne světa, symbolizujícího naději i hledání cesty z vnitřní tmy. Výrazněji se zde akcentuje generační zkušenost současných mladých lidí, především ve vztahu k emočnímu prožívání a absenci sdílení uvnitř rodiny. Smrt není pouze tragickou událostí, ale silou, která postupně narušuje každodenní komunikaci, mezilidské vztahy i samotnou schopnost být spolu. Zřetelně se přitom ukazuje generační kontrast: zatímco mladší postavy své emoce prožívají otevřeně a intenzivně, rodiče je raději uzavírají do mlčení, rutiny a absurdně banálních rozhovorů „o ničem“.

Jednoduchá scénografie doplněná světelnými proměnami, rozsvěčujícími se svetluškami na stěnách, lampiony nebo tichými obrazy prázdného domu vytvářela křehký svět, v němž se bolest neustále vrací do každodennosti. Atmosféru citlivě podporovaly i drobné motivy všednosti – kakao, kresby místo fotografií nebo vánoční výzdoba, která se stává marnou snahou udržet rodinu pohromadě. Místa by inscenace potřebovala výraznější dramaturgické škrty, které by vedly k dynamičtějšímu plynutí děje, a dotažení některých motivů vycházejících z posunu věku postav oproti literární předloze. Přesto však *Svetlušky* fungovaly jako autentická generační výpověď o tom, že bolest nelze umlčet – pouze sdílet.

Večerní program byl vyhrazen titulu *Osm žen*, který přivezly členky Divadlo Hvozdná. Komedialní detektivka o osmi ženách uvězněných v odlehlém domě, které po nalezení mrtvého muže postupně odhalují vlastní tajemství i vzájemné vztahy, parodovala známé detektivní principy například z knih Agatha Christie. Přestože hra v některých momentech nezapře dobu svého vzniku, realizace našla funkční oporu v humoru, nadsázce a přesně vystavěných komediálních situacích.

Režie citlivě pracovala s komediálními detaily a drobnými scénickými gagy – nervózní manipulace s předměty, které se postupně mění v potenciální vražedné zbraně, vzteklé rozhazování vánoční výzdoby nebo budování improvizované barikády podporovaly jak detektivní napětí, tak absurdní humor celé situace.

Realizace se mohla opřít o skvělé kolektivní herectví. Každá z hereček dokázala vystavět svou postavu nejen skrze text, ale i prostřednictvím gesta, pohybu a konkrétní interakce s prostorem. Soubor velmi dobře pracoval s typovostí postav i jejich vzájemným rytmem, díky čemuž se dařilo udržovat přehlednost vztahů i samotné detektivní konstrukce.

Slabší byla místa práce s temporytmem. Některým situacím scházela výraznější výstavba a gradace, kterou občas nahrazovaly příliš prudké a nekonkrétní emoční výbuchy. Přesto však soubor dokázal velmi dobře zvládnout náročnou kolektivní souhru i komplikovanou strukturu textu a vytvořil funkční stylizovanou komedii, která těžila především z disciplinovaného herectví a přesné práce s žánrovou nadsázkou.

V nelidský večerní čas se odehrálo poslední představení dne, a to *Pozor, natáčí se!* žáků literárně-dramatického oboru ZUŠ Uherský Brod. Výborný komediální kousek ovšem vynahradil strasti spojené s pozdním časem konání.

Studentská parodie hollywoodských akčních filmů si pohrávala s principy známými z akčních blockbusterů – neporazitelným hrdinou, dramatickými přestřelkami, barevnými dráty nebo patetickými filmovými hláškami. Inscenace velmi dobře pracovala s gradací gagů i jejich opakováním, díky čemuž dokázala z jednoduchých principů vytěžit překvapivě mnoho. Výraznou roli hrála také jazyková rovina; slovní hříčky typu „hot až chytnul“, mlácení narcise narcisy nebo neustálé střídání patosu a banality vytvářely komiku založenou na vědomé práci s jazykem i popkulturními klišé.

Tvůrci navíc velmi přesně pracovali se scénickými prostředky: pompony a blikající červené světlo suplovaly požár, papírové skládací lodky vytvářely perspektivu plující lodi a jednoduché prostředky se díky přesnému timingu proměňovaly v funkční komediální obrazy. Celé představení tak působilo lehce, hravě a přitom velmi promyšleně.

Přestože každá z inscenací pracovala s jiným tématem i žánrem, všechny spojovala výrazná kolektivní práce, bez níž by jejich energie ani výsledný tvar nemohly fungovat.

Magdalena Marie Franková

Herecký workshop? S Kryštofem Stehlíkem? No jasně!

Nejmilejší člověk na světě! Tady totiž nejmilejší lidi na světě mají hnízdo. Kryštof Stehlík, 21 let, absolvent Státní konzervatoře Praha. Vzhůru na palubu, dálky zavolaly! Rozehříváčka se jmény a znaky a po samurajském souboji do poslední ženy, jsme se konečně vydali na plavbu obří lodí s černou plachtou. Uprostřed oceánu se tolikrát změnilo počasí! Měnila se jak nálada posádky, tak stravovací návyky, a přesně v tu chvíli, kdy se zjistilo, že jsme všichni ze Španělska a že si budeme rozumět, plachty se zduly tak mocně, že praskly a my ztroskotali na opuštěném ostrově. Ale nikdo se ničeho nebál! Prozkoumalo se okolí, přebrodila bažina, pirátská posádka vylezla na vrchol hory, u toho jen tak mimochodem dobila radnici, zjistila, že před údolím stojí Altán a únavou padli v džungli. Předtím jsme ještě zvládli rozdělat oheň, v podstatě jen za pomoci kmenového tance. Zvuky divoké přírody narušovalo chrápání a flatulance nezbedné posádky. Ráno, po probuzení, se přímo hledělo na hroty oštěpů domorodců! Naštěstí to byli domorodci úplatní a my se mohli vysvobodit obětinami v podobě toho nejceněnějšího, co bylo zrovna po ruce. Takže kamínek, list i brouk. Nejvyšším výpalným bylo polínko. A největším štěstím všech nás ztroskotaných bylo, že Kryštof umí tolik jazyků. Domluvil nám nákup lodí a pak už se jen stačilo rozloučit s ostrovem a odplout domů. Díky za vytvoření bláznivého bezpečného prostoru, kdy trapno neexistuje a není! 45 minut hraní. Hrát si je potřeba, fakt. **Zkuste to.**

GLOSA BLANKY ČERNÉ

Pátek začal s RosArt Ružomberok. Světlušky. Na motivy knihy Maji Lunde. Režie Marianna Stančoková. Svátek Dne světla. Já byla z toho svátku tak nadšená a oni mi to prodali tak autenticky, že jsem si opravdu myslela, že v červnu, na svatého Jána, se v Norsku

slaví Dušičky - a to Den světla. Ne, je smyšlený! Já normálně byla zklamaná, že je to vymyšlený, protože mi to přišlo naprosto skvělý. Příběh o hledání cesty ze ztraceného světa smutku, píseň o odvaze říct si o pomoc a smíření. Smrt jsme vyhnali za zeď. Neexistuje a není. Ale ona je. Bolí. Sebere, na nic se neptá a jde. A ty tam stojíš, prázdné ruce, prázdnou duši a jak z toho utéct? Nevíš. Někdo o smutku nemluví vůbec. Někdo musí mluvit pořád. Někdo schová fotky, někdo rozestaví ikony. Někdo schová všechno do krabice pod postel, někdo vyvěsí fáborky. Inscenace o bolavé duši, která nechce dál. O duši, která dál chce, ale neví jak. Celou dobu sledujeme postavu Juliána, který potká záhadnou Hedvigu. Julián má tři sestry, ale doma jsou jen dvě. Rodiče tam jsou, ale zároveň ne, všichni jsou jako těla bez duše. Hedviga je tak skvělá, a tak plná života! Viktor Kolár v roli Juliána to celý táhne skoro 100 minut. Je tak sugestivní, že se mi svíralo při některých scénách všechno. Mám pocit, že je nutné lidem připomínat, že říct si o pomoc není slabost. Fakt ne. Ba naopak, říct si o pomoc chce notnou dávku odvahy. Projekt vznikl za podpory mezinárodního projektu Erasmus+ pro mládež/Play the future II. A ještě - včera téma mobily, dnes opět téma mobily. Pojďme si říct, že nákupem vstupenky podepisuju to, že se vstupem

do sálu přepínám telefon na režim letadlo. Když ti zazvoní mobil, vyhodíš z koncentrace lidi na scéně, lidi v hledišti a seš trochu debil. A pak herecký workshop. S Kryštofem Stehlíkem? No jasně! Nejlepší člověk na světě! Tady totiž nejmilejší lidi na světě mají hnízdo. Kryštof Stehlík, 21 let, absolvent Státní konzervatoře Praha. Vzhůru na palubu, dálky zavolaly! Rozehříváčka se jmény a znaky a po samurajském souboji do poslední ženy, jsme se konečně vydali na plavbu obří lodí s černou plachtou. Uprostřed oceánu se tolikrát změnilo počasí! Měnila se jak nálada posádky, tak stravovací návyky, a přesně v tu chvíli, kdy se zjistilo, že jsme všichni ze Španělska a že si budeme rozumět, plachty se zduly tak mocně, že praskly a my ztroskotali na opuštěném ostrově. Ale nikdo se ničeho nebál! Prozkoumalo se okolí, přebrodila bažina, pirátská posádka vylezla na vrchol hory, u toho jen tak mimochodem dobila radnici, zjistila, že před údolím stojí Altán a únavou padli v džungli. Předtím jsme ještě zvládli rozdělat oheň, v podstatě jen za pomoci kmenového tance. Zvuky divoké přírody narušovalo chrápání a flatulance nezbedné posádky. Ráno, po probuzení, se přímo hledělo na hroty oštěpů domorodců! Naštěstí to byli domorodci úplatní a my se mohli vysvobodit obětinami v podobě toho nejceněnějšího, co bylo zrovna po ruce. Takže kamínek, list i brouk. Nejvyšším výpalným bylo polínko. A největším štěstím všech nás ztroskotaných bylo, že Kryštof umí tolik jazyků. Domluvil nám nákup lodí a pak už se jen stačilo rozloučit s ostrovem a odplout domů. Díky za vytvoření bláznivého bezpečného prostoru, kdy trapno neexistuje a není! 45 minut hraní. Hrát si je potřeba, fakt. **Zkuste to.**

Druhým špílem dnešního dne bylo Osm žen. Divadlo Hvozdná. Dámy přijely, poslaly takovou vlnu energie, že se mi z toho udělaly varhánky a já seděla a spokojeně motala palcama. Bavila jsem se tak mocně, že mi dáma za mnou řekla, že se směju tak, že rozesmávám celou jejich řadu. Text Roberta Thomase, některými označováný za blbý (nesdílím) sice nezestárl úplně nejlépe. Dámy, v čele s režisérkou Markétou Holcmanovou doručily přesně to, pro co jsem si přišla. Od scény, přes kostýmy, po přesně načasovanou situaci. Díky, dámy, jste královny.

A hrálo se i v jedenáct večer! A hráli mladí lidé. Já chodím spát v osm, dámy a pánové, v osm! Takže sedět ve 23.00 v hledišti je obětina nejvyšší. Ale musím říct, že to stálo za to. Encyklopedie dějiny filmu s Jamesem Blondem. Pozor, natáčej se! Nesmírně šikovná děcka páně Švehlíka. Parodie na všechny Bondovky světa, končící písní Karla Gotta, takže i tanec byl. Fóry s lepením paruky, mimořádný mim Blond a ambiciózní Honey. Lepenkově-komiksové rekvizity a opět musím vyzdvihnout scénické ztvárnění ohně! Já vás, jménem všech bezpečáků na jižní Moravě, stokrát chválím!

Blanka Černá,

vstupenková pohotovost Národního divadla Brno,

tč. olympijská zpravodajka

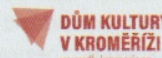
Rozhořčený protest Petra Kracíka

Rád bych touto cestou vyjádřil nesouhlas s letošním tématem, respektive s terminologií, která se v souvislosti s ním objevuje. Pojem olympiáda totiž neoznačuje samotné sportovní klání, ale čtyřleté období mezi jednotlivými olympijskými hrami. Pokud se tedy nacházíme na olympiádě, nejsme na festivalu, ale mezi jednotlivými festivaly.

Označení olympionik pak po právu náleží pouze vítězům, nikoli všem zúčastněným. Vítězové kromě titulu a slávy získali také hroudu zlata. To jen pro inspiraci.

Zlínský kraj

PLK vydává DFLC, redakce: Magdalena Marie Franková, Blanka Černá, foto a sazba: Tomáš Vrtal
Adresa redakce: Klub Starý pivovar Kroměříž. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Produkce: DS Kroměříž
www.divadlokm.cz nebo www.facebook.com/Divadelni.spolek.Kromeriz